

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl!

Biráskodás a választások fölött.

Pécs, 1899. április 17.

A párthatalmi monopolium bukásának s a közéleti erkölcs ujjászületésének jegyében végbement új pártalakulás még mindig nem konszolidálódott annyira, hogy egyöntetű, homogén elemekből álló pártok állanának szemben egymással az országgyűlésen. A régi rendszer támogatói még mindig egy sorban ülnek a pártokban az új éra híveivel, külsőleg meghajolva az események kényszerítő hatalma előtt, de titkon a pártokban, nyíltan a sajtóban küzdenek a bukott rendszer érdekében az új irányzat és ennek képviselői ellen.

A kormánypártban a Tisza-klikk elvesztett hatalmának visszaszerzésén fáradozik és szinte palotaforradalmat rendez a Lloyd-klubban annak hírére, hogy a Bánffy-rendszernek egypár jellegzetes képviselője, a legerőszakosabb főispánok áldozatul esnek a purifikáció művének, a Pesti Hirlapban pedig az egészet a volt nemzetipárt tagjai részéről folytatott igazságtalan házszának bélyegzik, a melynek más célja nincsen, mint hogy a kormánypárt emez új elemei most a maguk számára akarnak egypár zsiros falatot kihalászni a husos fazékból.

A Tisza-klikknek azonban az ellenzéken is vannak szövetségeseik, akik a régi rendszer ellen folytatott nagy parla-

menti harcból szépen visszavonultak, sőt azt egyenesen kárhoztatták, de most kátói szerepet játszva erősen támadják a kormányt, a sajtóban pedig szidják a saját pártjukat, a miért Bánffy megbuktatásával s a Tisza-klikk hatalmának megtörésével elárulta a hazát.

A Tiszák eme tartalékos csapatai most a pártközi békekötés ama műve ellen agyarkodnak, amely az ellenzéki küzdelemnek egyetlen tárgyi eredményét képezi: nem kell nekik a kuria biráskodása választási ügyekben. Szóvá tették már ezt a képviselőházban is s menydörögnek ellene az „Egyetértés” legutóbbi vezércikkében.

Ebben a vezércikkben így jellemzik a kuriai biráskodást: „Jön a kuriai biráskodás. Jön a titkos egyezés legveszedelmesebb és legundokabb kupec-fogása. Jön a temetés, a melyen a képviselőház függetlenségét kikisérik a sirok mezejére. Az ószerekek megásták már a gödröt, csak bele kell fektetni a holttestet s aztán földet reá, hantot reá.” Mert a Tisza-klikk eme fegyvertársai szerint akkor, a mikor a képviselőválasztások fölötti biráskodást kiveszik a képviselőház bíráló bizottságainak a kezéből s ezzel a joggal a kuriát ruházzák föl, ezzel eltemetik a népképviselő függetlenségét.

Nos hát nem világos ebből az a közös tendencia, amely a Tiszákat és Eötvösöket egyképen lelkesíti: megvédelmezni köröm-

szakadtig a párthatalmi monopolium utolsó mentsvárát, a pártbiráskodást a választások fölött, mert hogy a bíróság tagjainak többsége a többségből kerüljön ki, az az Egyetértés szerint olyan igazság, amely ellen csak háborodott elme küzdhet.

Eötvösöknek tehát politikai ideáljuk a pártbiráskodás s ennek az ideálnak a szolgálatában összezavarják a politikát a biráskodással, amely két fogalom pedig egyenesen kizárja egymást. A politika a célszerűség elvéből indul ki s az igazságot is csak annyiban engedi érvényesülni, a mennyiben az a célszerűségi szemponttal nem ellenkezik. A biráskodásban pedig csak az igazságnak szabad érvényesülni, tekintet nélkül arra, hogy ezt egyik-másik szempont célszerűnek bizonyítja-e vagy nem.

A biráskodást politikai alapokra helyezni pedig annál veszedelmesebb dolog, minél nagyobbak azok a visszaélések, a melyekre a tényleges hatalom támaszkodik, mert ez esetben van leginkább szüksége azoknak a visszaéléseknek utólagos szentesítésére; a politikai célszerűség szempontja tehát ebben az esetben válik leginkább uralkodóvá.

Igazolja ezt a képviselőházi biráskodás harminc éves gyakorlata. A Deák-párt uralma alatt a képviselőválasztási visszaélések még nem képezték annyira kizárólagos forrását a többség hatalmának, abban az időben hát az igazság is inkább érvé-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Az én két havi szünidőm.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

»Uram, ezennel tudomására hozom, hogy önnek két havi szünidőt adok!«

Igy szólt igazgatóm rövid levele s mielőtt még előleget kérhettem volna tőle, már ő társulatával elutazott s engem Zala-Egerszegen hagyott üdülni.

Óh! Mily boldogság! Nem kell nekem reggel nyolc órákor próbákra mennem, nem kell kuplékon törni fejemet, magam ura vagyok, tehetek azt, amit akarok.

Kényelmesen nyújtózkodtam végig ágyamon s másnap tizenegy órákor ébredtem fel.

Csodálatos a város képe, egészen megváltozott, a házak mintha nyaralók volnának, a nagykorcsma meg — kur-szalón s az alakok, kik rajta ki — s bejárnak, oly ismerősök, mintha láttam volna őket valahol.

— Nini az orvos! Mernék fogadni, hogy az, de hátha nem — de az — a fürdőorvos.

Eh megszólítom.

— Jó reggelt orvos ur!

— Jó reggelt! Hát maga nem utazott el? Mit csinál itt?

— Fürdőzőm!

— Éppen most jövök az uszodából, a víz kitünő.

— Igen? Ugy megyek én is.

Leballagtam kábult fővel a Zalához. Két órát fürödhettem, míg magamhoz tértem. A nagykorcsma megint nagykorcsma lett s mikor előtte elhaladtam, egy ellenállhatatlan vágy vonzott az étterem felé — önkénytelenül a zsebembe nyultam — de már akkor tisztában voltam helyzetemmel.

Benyitok s a söröző kompánia, mint egy kórus különböző hangnemekben — sörfogyasztás szerint — fogadott.

— Hát te nem utaztál el? Mit csinálsz?

— Eddig üdültem.

— Szavallati estélyeket adok a környékeken.

Volt színházi orvosunk melegen ajánlotta Pacsát, jóbarátja volt a patikus, az ötödmagával már öt jegy, de Berger, a fodrász Zala-Szent-Grótra hívta fel figyelmemet, ahol neki sok hitsorsosa és rokona van, sőt annyira beletűzelte magát a községdicséretbe, hogy 5 frt kölcsönt ajánlott fel az előleges kiadások fedezésére, ha ott kezdem meg művészi körutamat.

Ilyen körülmények között két választás állt előttem, vagy Zala-Szent-Grótra zónázni öt forinttal, vagy Pacsára gyalogolni öt forint nélkül.

Természetesen a komótosabbat választottam.

Még aznap kinyomattam a szinlapokat. Remek műsor: »Légy,« monolog, kuplék, »Miniszter előszobájában« és több kurtaság.

Sok fejtörést okozott, hogy hol veszek személyzetet a »miniszter előszobájához«, de végre megtaláltam a minisztert is, a komornyikot is a háziasszony két vakációs gimnazista fiában.

Szerepöket egy óra alatt megtanulták s már a következő órában próbáltattam s úgy gorombáskodtam velük, mintha fizetett tagjaim lettek volna.

Ja, hiába, mikor valaki igazgató lehet — mint én — annak fölényét éreztetni kell; ez a szinigazgatás titka.

Szigoraaan meghagytam nekik, hogy engem úgy a vonaton, mint a községben direktor urnak szólítsanak. Ellátásukról kötelező szavamat adtam és előlegképen két-két hölgy cigarettával teljesen lekötéltem. A kötél tudniillik a cigarettákban volt ben, kóc alakjában!

— Tehát hajnalban öt órákor indulunk.

— Jó éjszakát!

A szinlapokat fejem alá tettem s mély álomba merültem. Álom direktori volt, az est bevételének számlálásával foglalkoztam s ép a 131-ik forintot olvastam, amidőn az édes álom közepette, egy hideg kéz lábaimat megragadva, talpra állit.

— No mi az?

— Baj van.

— Micsoda baj?

— A Kari vért hány, nem jöhet.

— Jaj ez nagy baj. Mit csináljak? Hány óra Pista?!

A híres régi
„NÁDOR“ kávéházban

ma vasárnap, április hó 16-án

Korodi Károly

kedvelt zenekara

nagy **HANGVERSENYT**

tart.

Pontos kiszolgálás, kitünő borok,
 legfinomabb kávéházi italok és kü-
 lönleges buffet.

A kávéház egész éjjel nyitva van.

Hétfőn, április 17-én

RÁCZ GUSZTI zenekarának

nagy hangversenye.

Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

Büttner József.

500 forintot

fizetek annak, a ki a **Bartilla fogvizének** hasz-
 nálata mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfá-
 jást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön
 10 kr.) A **Bartilla's Erben, (E. Winkler**
Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható Pécsen
Geltek és Graeff Ferenciek-utca 6., és Zsiga
László Széchenyi-tér 18.

Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla-**
 féle fogvizet. (Hamisítványok fejelentői jól díjaz-
 tatnak.)

Oly helyekre, hol nem kapható, **bérmentve**
 küldök 7 üveget 2 frt 60 krért, 16 darabot 4 frt
 50 krért.

Dr WÄGNER ÉS TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
 MINT BETÉTI TÁRSASÁG.

BUDAPEST
 IX. TINODY-UTCA 3
 (a Gizella malom
 mögött.)

SZIKVIZGYÁRAK
 BERENDEZÉSE ÉS ELLÁTÁSA.

SÖR ÉS BORKIMÉRŐ
 KÉSZÜLEKEK.

FÉMONTÓDE
 ELEKTRO-GALVANIKUS
 FÉMLEMEZELÉSI
 INTÉZET.

KÉPES ARJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTESEN

FOLYÉKONY SZENSAK

99% on és törv. betétifon

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű vevő közönséget értesíteni, hogy

Schön Károly csődtömegéhez

tartozó raktárakat

Király-utca 18. és Jókai-tér 3. szám alatt

ajánlati verseny útján megvettem és ezen raktáron levő uri és női
 divatcipők, kalapok, ingek, nyakkendők, pipere és diszmű-
 árakat

olcsó áron elárusítom,
 valamint az összes berendezések is eladatnak.

Tisztelettel

Klein J.

Állandó nagy

Butor-kiállítás

Pécsen, Király-utca és Széchenyi-tér sarkán

a „Pécsi takarékpénztár“ régi helyiségeiben.

Mindennemű asztalos és kárpitozott butorokból ebédlők,
 hálószobák, uri szoba, salon és boudoir berendezések.

Ó-német, Renaissance, Barock, Angol és Ampir kivitelben.

Rendkívüli olcsó árak. Túlhalmozott
raktár miatt most 30% leszállított árakon.

Ugyszintén Angol és mindennemű I. rangu gyártmányu **kerékpárok**
 (bicykli) raktára.

GÜNSBERGER MÓR

nagy-kanizsai villamos üzemű butorgyárának raktárában.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itelőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl!

Biráskodás a választások fölött.

Pécs, 1899. április 17.

A párthatalmi monopolium bukásának s a közéleti erkölcs újjászületésének jegyében végbement új pártalakulás még mindig nem konszolidálódott annyira, hogy egyöntetű, homogén elemekből álló pártok állanának szemben egymással az országgyűlésen. A régi rendszer támogatói még mindig egy sorban ülnek a pártokban az új éra híveivel, külsőleg meghajolva az események kényszerítő hatalma előtt, de titkon a pártokban, nyíltan a sajtóban küzdenek a bukott rendszer érdekében az új irányzat és ennek képviselői ellen.

A kormánypártban a Tisza-klikk elvesztett hatalmának visszaszerzésén fáradozik és szinte palotaforradalmat rendez a Lloyd-klubban annak hírére, hogy a Bánffy-rendszernek egypár jellegzetes képviselője, a legerőszakosabb főispánok áldozatul esnek a purifikáció művének, a Pesti Hirlapban pedig az egészet a volt nemzetipárt tagjai részéről folytatott igazságtalan házszának bélyegzik, a melynek más célja nincsen, mint hogy a kormánypárt emez új elemei most a maguk számára akarnak egypár zsiros falatot kihalászni a husos fazékból.

A Tisza-klikknek azonban az ellenzéken is vannak szövetségeseik, akik a régi rendszer ellen folytatott nagy parla-

menti harcból szépen visszavonultak, sőt azt egyenesen kárhoztatták, de most kátói szerepet játszva erősen támadják a kormányt, a sajtóban pedig szidják a saját pártjukat, a miért Bánffy megbuktatásával s a Tisza-klikk hatalmának megtörésével elárulta a hazát.

A Tiszák eme tartalékos csapatai most a pártközi békekötés ama műve ellen agyarkodnak, amely az ellenzéki küzdelemnek egyetlen tárgyi eredményét képezi: nem kell nekik a kuria biráskodása választási ügyekben. Szóvá tették már ezt a képviselőházban is s menydörögnek ellene az „Egyetértés” legutóbbi vezércikkében.

Ebben a vezércikkben így jellemzik a kuriai biráskodást: „Jön a kuriai biráskodás. Jön a titkos egyezés legveszedelmesebb és legundokabb kupec-fogása. Jön a temetés, a melyen a képviselőház függetlenségét kikísérik a sirok mezejére. Az ószerekek megásták már a gödröt, csak bele kell fektetni a holttestet s aztán földet reá, hantot reá.” Mert a Tisza-klikk eme fegyvertársai szerint akkor, a mikor a képviselőválasztások fölötti biráskodást kiveszik a képviselőház bíráló bizottságainak a kezéből s ezzel a joggal a kuriát ruházzák föl, ezzel eltemetik a népképviselő függetlenségét.

Nos hát nem világos ebből az a közös tendencia, amely a Tiszákat és Eötvösöket egyképen lelkesíti: megvédelmezni köröm-

szakadtig a párthatalmi monopolium utolsó mentsvárát, a pártbiráskodást a választások fölött, mert hogy a bíróság tagjainak többsége a többségből kerüljön ki, az az Egyetértés szerint olyan igazság, amely ellen csak háborodott elme küzdhet.

Eötvösöknek tehát politikai ideáljuk a pártbiráskodás s ennek az ideálnak a szolgálatában összezavarják a politikát a biráskodással, amely két fogalom pedig egyenesen kizárja egymást. A politika a célszerűség elvéből indul ki s az igazságot is csak annyiban engedi érvényesülni, a mennyiben az a célszerűségi szemponttal nem ellenkezik. A biráskodásban pedig csak az igazságnak szabad érvényesülni, tekintet nélkül arra, hogy ezt egyik-másik szempont célszerűnek bizonyítja-e vagy nem.

A biráskodást politikai alapokra helyezni pedig annál veszedelmesebb dolog, minél nagyobbak azok a visszaélések, a melyekre a tényleges hatalom támaszkodik, mert ez esetben van leginkább szüksége azoknak a visszaéléseknek utólagos szentesítésére; a politikai célszerűség szempontja tehát ebben az esetben válik leginkább uralkodóvá.

Igazolja ezt a képviselőházi biráskodás harminc éves gyakorlata. A Deák-párt uralma alatt a képviselőválasztási visszaélések még nem képezték annyira kizárólagos forrását a többség hatalmának, abban az időben hát az igazság is inkább érvé-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Az én két havi szünidőm.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

»Uram, ezennel tudomására hozom, hogy önnek két havi szünidőt adok!«

Igy szólt igazgatóm rövid levele s mielőtt még előleget kérhettem volna tőle, már ő társulatával elutazott s engem Zala-Egerszegen hagyott üdülni.

Óh! Mily boldogság! Nem kell nekem reggel nyolc órákor próbákra mennem, nem kell kuplékon törni fejemet, magam ura vagyok, tehetek azt, amit akarok.

Kényelmesen nyújtózkodtam végig ágyamon s másnap tizenegy órákor ébredtem fel.

Csodálatos a város képe, egészen megváltozott, a házak mintha nyaralók volnának, a nagykorcsma meg — kur-szalón s az alakok, kik rajta ki — s bejárnak, oly ismerősek, mintha láttam volna őket valahol.

— Nini az orvos! Mernék fogadni, hogy az, de hátha nem — de az — a fürdőorvos.

Eh megszólítom.

— Jó reggelt orvos ur!

— Jó reggelt! Hát maga nem utazott el? Mit csinál itt?

— Fürdőzőm!

— Éppen most jövök az uszodából, a víz kitünő.

— Igen? Ugy megyek én is.

Leballagtam kábult fővel a Zalához. Két órát fürödhettem, míg magamhoz tértem. A nagykorcsma megint nagykorcsma lett s mikor előtte elhaladtam, egy ellenállhatatlan vágy vonzott az étterem felé — önkénytelenül a zsebembe nyultam — de már akkor tisztában voltam helyzetemmel.

Benyitok s a söröző kompánia, mint egy kórus különböző hangnemekben — sörfogyasztás szerint — fogadott.

— Hát te nem utaztál el? Mit csinálsz?

— Eddig üdültem.

— Szavallati estélyeket adok a környékeken.

Volt színházi orvosunk melegen ajánlotta Pacsát, jóbarátja volt a patikus, az ötödmagával már öt jegy, de Berger, a fodrász Zala-Szent-Grótra hívta fel figyelmemet, ahol neki sok hitsorsosa és rokona van, sőt annyira beletüzeltte magát a községedicséretbe, hogy 5 frt kölcsönt ajánlott fel az előleges kiadások fedezésére, ha ott kezdem meg művészi körutamat.

Ilyen körülmények között két választás állt előttem, vagy Zala-Szent-Grótra zónázni öt forinttal, vagy Pacsára gyalogolni öt forint nélkül.

Természetesen a komótosabbat választottam.

Még aznap kinyomattam a szinlapokat. Remek műsor: »Légy,« monolog, kuplák, »Miniszter előszobájában« és több kurtaság.

Sok fejtörést okozott, hogy hol veszek személyzetet a »miniszter előszobájához«, de végre megtaláltam a minisztert is, a komornyikot is a háziasszony két vakációs gimnazista fiában.

Szerepöket egy óra alatt megtanulták s már a következő órában próbáltattam s úgy gorombáskodtam velük, mintha fizetett tagjaim lettek volna.

Ja, hiába, mikor valaki igazgató lehet — mint én — annak fölényét éreztetni kell; ez a szinigazgatás titka.

Szigoraaan meghagytam nekik, hogy engem úgy a vonaton, mint a községen direktor urnak szólítsanak. Ellátásukról kötelező szavamat adtam és előlegképen két-két hölgy cigarettával teljesen lekötelezttem. A kötél tudniillik a cigarettákban volt ben, kóc alakjában!

— Tehát hajnalban öt órákor indulunk.

— Jó éjszakát!

A szinlapokat fejem alá tettem s mély álomba merültem. Álom direktori volt, az est bevételeinek számlálásával foglalkoztam s ép a 131-ik forintot olvastam, amidőn az édes álom közepette, egy hideg kéz lábaimat megragadva, talpra állít.

— No mi az?

— Baj van.

— Micsoda baj?

— A Kari vért hány, nem jöhet.

— Jaj ez nagy baj. Mit csináljak? Hány óra Pista?!

nyesülhetett a választások fölötti biráskodásban. Megesett akkor még, hogy megsemmisítettek kormánypárti és ellenzéki mandátumokat egyaránt, ha nagyon durvák voltak a visszaélések, a melyeken azok alapultak.

De a mióta a hatalmi erőszak, a megfélemlítés és vesztegetés rendszerré vált a párthatalmi monopoliom megszilárdítására, azóta a képviselőházi pártbiróság a bírások torzképévé fajult, mert a politikai célszerűség szempontja törvénynyé tette azt az elvet, hogy a választási visszaéléseket nem szabad a törvényhozói működés akadályaiul dekretálni, hisz a többség törvényhozói fölhatalmazása a visszaélések rendszerén alapul.

Igy vált elfogadott elvé az az immoralis frázis, amely a visszaélések fölpanaszolására azzal iparkodott megnyugtani a háborgó közlekiismeretet, hogy visszaélések fordulnak elő minden párton, a helyett tehát, hogy a visszaéléseket megszüntetni iparkodtak volna, szabadjára eresztették az erkölcstelenséget és virtust csináltak belőle, hogy ki tudja jobban meghamisítani a választásokat.

Ez időtől fogva a parlamenti pártbiráskodás következetesen alkalmazta azt az elvet, hogy bármilyen visszaélések panasztassanak is a megtámadott választások ellen, azokat megsemmisíteni nem szabad, legyenek a megtámadott mandátumok akár ellenzékiek, akár kormánypártiak. Mert sokkal nagyobb veszedelmet jelentett a visszaélésekre alapított egész párthatalmi rendszerre nézve az, ha a választási visszaélések a választás megsemmisítésére okul elfogadtatnak, mint ha egy-két megtámadott ellenzéki mandátum is igazoltatik.

Elérték hát ezzel azt, hogy a választási visszaélések elleni panaszjog teljesen illuzoriussá lett s bekövetkezett az a bohózatba illő helyzet, hogy a Bánffy-féle választási tatárdulás után a csekély számú

ellenzéki mandátumok közül több lett megtámadva kérvénnyel, mint kormánypárti. No de hát igazolták ezeket is, azokat is, bármilyen visszaélések áru lettek is szereve, mert a parlamenti pártbiróság más semmisségi okot nem ismer, mint ha a megválasztott képviselő nem tudja kimutatni, hogy aktiv választói jogosultsága van.

Ezt az állapotot nevezi az Egyetértés a képviselőház függetlenségének, ezt sirja vissza a kuriai bírások ellenében; valószínűleg azért, mert a kuria talán meg fog semmisíteni egy-két olyan ellenzéki mandátumot is, a melynél a kormány jóakaratu szemhunyása volt a kutforrása a mandátumszerző visszaéléseknek.

Mert a Bánffy-féle választási rendszer megteremtette ezt a spéciest is.

Hirek.

Pécs, 1899. ápril 17.

Hétfői levél.

Tavaszi versek.

Mikor még én is az olvasó közönség közé számítottam magam, sokszor fennakadtam a lapok szerkesztői üzenetein s nem tudtam elhinni, hogy azok megfeleljenek a valóságnak. Már t. i. a szerkesztői üzenetek ama részét értem, melyekben ritkított betűkben panaszkodnak, hogy mennyire elárasztják a redakciót az élet időszakos poetái tavaszi költeményekkel. Tépelődtem rajta, hogy miért történne meg ez minden egyes ujsággal s miért épen tavasszal ütne ki a forrongás az érzelmek között. Hát igaz, hogy a tavasz a legszebb időszak s a téli egyhanguság után a viruló természet káprázatos pompája mély hatással van az emberre, de hát a kikben költemény születik meg, mindjárt az első benyomás után, azoknak tág tér nyílik a viruló nyár ezeryi változatában s lombhullató ősz hervadó, búbajos költészetében is. És mégis csak tavasszal árasztanak el a szerkesztőséget költeményekkel? Nem akartam elhinni e furcsaságot, mely ellen a ritkított betűk-ben szedett panaszok szólnak.

Ma már hiszem s bámulom, hogy mennyire igazuk volt a panaszok szerkesztőknek. Nap-nap mellett megérkezik a posta, terhelve legalább egy-két finom papirosra rajzolt költeménnyel. Ha a kezembe akad egy-egy, neki ülök és olvasgatom, majd, ha egyedül maradok, megkeresem még azokat is, melyek távollétemben a papirkosarba kerültek. Egyszer azután az az ideám támadt, hogy megmentem őket az enyészettől s bemutatok néhányat, hátha akad közönségünk között valaki, ki hasonlóan, mint én ezelőtt, fejét csóválja, ha valamely ujság hasábjain ezek ellen panaszkodnak.

A tavaszi versek megegyeznek abban, hogy kivétel nélkül hangulatok kifolyásai. Kezdi az elmúlt téllal, üdvözik a tavaszt s mi elmaradhatatlan, átszövik a szerelem megszókott frázisaival. Nem akarok unalmassá válni s így a példák közül csak néhányat hozok fel, melyek legjobban magukon viselik az ilyfajta versek ismertető jeleit.

Íme egynek a bevezetése, melynek mintájául valami hősköltemény invokációja szolgált:

Csendülj meg hős lantom,
Zengjed meg a tavaszt,
Mely hévéréjével
Szétdúlta a havat.
Zengjed megcsendülve
Virágok nyílását;
Tavaszi szellőnek
Kéklő hódítását.

Ez a kéklő szó szeget ütött a fejembe. A titkos szerző talán nem is sejtí, hogy minő mélyeséges értelme van. Az első pillantásra az embernek kacagni volna kedve, de azután mégis észébe jut, hogy minő nagyot gondolt ő itt. A tavasz kacérkodik a természettel s e hódítás eredménye egy sereg ibolya, mely kéklővé teszi a mezőt. Hanem erről hallgatnak a későbbi, még ennél is rettentőbb versszakok.

Ez volt a hősköltemény; most jön egy románc:

Nevettem kacagtam
A szerelem hatalmán,
Nem tudtam, hogy e kín
Még reám is vár ám!
Mások imádkoznak,
Hogy megszállja az ihlet
És én, hogy most irnom kell,
Megátkozom őtet. (?)
Bájós kis leányka,
Hallgasson meg engem,
Nem mondok sokat,
Bár egyre unszol szívem.

— Fél öt!
— Siessünk, mert lekésünk a vonatról.
— De hát ki játsza el a minisztert?
— Most nincs időnk arról gondolkozni, ráérünk arra a vonaton is.

A következő pillanatban már a szinlapokat kabátom alá csapva, szakadó esőben neki iramodtunk a nagy utcán bokáig érő sárban. Tíz perc alatt elértük az állomást.

— Kérek a társulatom részére két harmadosztályt.

Maradt még három hatosom.

— Pista vegyen két virginiát és tizenöt darab jenidgét, öt krajcárt tartson meg csirizre, hogy a szinlapokat kiragaszthassa.

Néhány perc mulva én a virginiával, Pista a vastag cigarettával úgy pőfékeltünk a kupében, hogy a mellettünk ülő, vásárra utazó asszonyokat valóságos köhögési roham fogta el.

— Hát mi baja a Karinak?

— Egész éjjel vért hányt, az orvos ur kétszer jött el az éjjel, jégborogatást rendelt s azt mondta, hogy el lehetünk készülve a legrosszabbra — láza nem szűnik. Az apám és édesanyám lekötözték az ágyban.

Felakart öltözködni; egyre azt hajto-gatta, hogy neki utazni kell, Szilágyi ur nem tarthatja meg nélküle az előadást, Szilágyi urnak pénzre van szüksége.

Szegény jó lélek — az Isten nyugtassa meg — még kórágán is az én sorsomon tépelődött.

Szegény Kari betegsége lehangolta kedé-

lyemet. A vicinális lassan dőcögött s mi szótlanul fogyasztottuk trafik készletünket.

— Zala-Szent-Grót öt perc!

A kalauz rekedt ordítása vert fel melancholiámból, a kupéből leugorva visszanyertem vidámságomat, szóval újra bohém lettem.

Félrecepapott cilinderrel mértem végig a falu leghosszabb utcáját, utközben számlálva, hány cserepes ház van. Pista hűségesen hozta utánam a szinlapokat.

— Hát atyafi! Merre van a nagy korecsma?

— Hát csak egyenest menjék az ur!

Egyenes irányban haladva, megérkeztünk a piacra, e téren állt a nagykorcsma is. Bizonyos jókedvvel, vagyis reménnyel szemlélttem végig a piac terét.

Hisz ez egészen élénk egy község! Minden házban bolt. A cégtáblákat gyorsan átfutotta szemem: Schwarz, Löw, Beer, Fuchs, Krausz, Pickenstein s egyéb jóhangzásu nevek.

Vidaman nyitottunk be a nagykorcsma ivójába:

— Hol a gazda?

— Bornyút nyúz!

— Hivja be. Beszélni akarok vele.

A következő pillanatban már előttünk állt egy magas, szikár, sötétképü alak, savószínű, szurós szemekkel, fogai mint a disznó agyari, előre állottak, az ajkakat hátra nyomva — az emberevők jutottak eszembe — beszéd közben vastag fogai csattogtak, a borju vére még ott párolgott szennyes kötényén,

egyik kezében kés, a másikban sapkáját szorongatta,

— Ön a vendéglős?

— Én vagyok!

Ma estére itt színelőadást rendezek, van-e valami alkalmas helyisége?

— Van egy teremem, de azt a táncmestertől kell elkérni, mert neki adtam bérbe — majd, ha felkel beszélök vele — át fogja engedni egy estére.

— Hát valami deszkája szinpadot építeni?

— Van szinpad a teremben, csak tessék elmenni a bíróhoz. Ő a tűzoltók parancsnoka, az övék a fölszerelés tessék elkérni.

Pistát elküldtem szinlapot ragasztani, magam meg elindultam Szabó urat felkeresni. Nagyon előzékenyen fogadott, maga részéről átengedte a szinpadot, de lelkemre kötötte, hogy Kutytelki asszonyságot is keressék fel kérelmemmel, mert a szinpad fele a nőgyelet tulajdona s miután sajnálatát fejezte ki, hogy nem jöhet az előadásomra, mert gyászban van, kegyesen elbocsátott s én siettem Kutytelki asszonyságot, a nőgyelet elnöknőjét felkeresni. Falusi pongyolában fogadott a konyha küszöbén. Előadtam kérelmemet. A káplánhoz utasított, mert ő a nőgyelet titkára. S miután sajnálatát fejezte ki, hogy nem jöhet el az előadásomra, mivel ma disznóölés van, kegyesen elbocsátott, siettem a plébániára.

— Tisztelendő urhoz van szerencsém?

— Mivel szolgálhatok.

Tavaszi volt, hangulat
 Ábrándképet keltett
 S ön mosolygásával
 Táplálta e képet . . .
 A tavasz még ragyog kint,
 Ön már másra kacsint;
 Én gyöngéd boszu gyanánt
 Megírtam e románct.

Ez már beszéd! Maga a szerző bevallja, hogy *boszu* akart elérni, boszantani akarta imádottját versével, de hogy ez „gyöngéd boszu”, abba már nem megyünk bele. Hát még úgy, mint az eredetiben volt s hol az elején ott pompázott a bájos leány neve is, kinek ajánlva van. Nos, hisznek-e önök a tavaszi versek kitűnőségében?

No még egyet s azután izlelítőnek talán ennyi is elég.

Nyílnak az ibolyák,
 Csendülnek a nóták,
 Ezernyi poéta széles ez országban
 Dicsőíti a tavaszt örömben, bújában.
 Én is tollat fogtam,
 Ámbár nem akartam,
 De ki tudna ellentállni
 S az ég felé fel nem szállni,
 Ha a tavasz itt van.

Pompás! Hanem, ha ilyen költemények lapunk más részében kerülnének nyomdapesték alá, lapunkkal nekünk is tanácsosabb volna ég felé szállni, mert az ujságot csakhamar szélnek eresztenék.

Ime! egy-két példány a tavaszi versekből. Módomban lenne szolgálni még néhány diszpédánnyal, de hát bűn a rimre öntött érzelmekből gúnyt űzni. Hogy mégis megtettem, ebben is az önzés vezetett, remélve, hogy ily alakban látva költeményüket a titkos szerzők, talán meggondolják a dolgot s nekünk békét hagynak. Mindazonáltal csak ünnepeljék a tavaszt, imádják a búbajos hangulatokat, legyenek szerelmesek . . . de ne versben, vagy, ha ez boldogítóbb, legalább ne ilyenekben . . . Különben mégse, hisz ha ezek nem pattannak ki a hőn érző kebelből, mi lett volna a mai levelem tárgya?

(Zd.)

Napirend 1899. április hó 18-án.

Naptár: kedd, április 18. — Róm. kath.: Apolloniusz. — Prot.: Apolloniusz. — Görög-kelet.: (ápr. 6.) Celestin — Zsidó: Ijar 8. — Nap két 5 óra 8 perckor; nyugszik 6 óra 51 perckor. — Hold két 11 óra 41 perckor délelőtt; nyugszik. 2 óra 2 perckor éjjel.

— A nőegylet érdemduz elnöknője kegyes volt a műkedvelők szinpadját használatomra átengedni, tisztelendő urhoz utasított, mint az egylet titkárához.

— Barátom, ha magának a szinpadra szüksége van, úgy előbb hozzám kellett volna jönnie. A nőegyletnek az igaz, hogy titkária vagyok, de a szinpad csak részben az övék, mert a felszerelés a katolikus legényegylet, annak meg elnöke vagyok. És mint elnök a szinpadot nem adom.

— De könyörgöm!

— Nem adom és punktum!

— De tisztelendő ur tekintse szorult helyzetemet, vissza sem tudok utazni társulatommal, ha az előadást meg nem tarthatom. — Ha már szigorú, mint elnök, legyen kegyes mint a nőegylet titkára.

— Mint titkár nem adom, de mint elnök, megengedem.

S miután sajnálatát fejezte ki, hogy előadásomra nem jöhet el, mert lakodalomba megy, nagy kegyesen elbocsátott. Ezután a zenekar szervezéséhez fogtam.

Zala-Szent-Grothnak három cigánya van: egy primás, egy bőgős, egy cimbalmos; a szállóhegyen találtam meg őket, hol kapálással voltak elfoglalva, 2 frtba felvállalták a munkát, hogy este a közzenét ők végzik.

Még csak miniszter kellett.

— Öreg, kérdem a primást, nem tud egy ügyes fiatal embert, ki engem estére kiegészítene s el tudna mondani két szót.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: derült, száraz, enyhe idő várható.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyén d. e. 9 órakor.

Az izr. nőegylet közgyűlése d. u. 3 órakor az izr. iskola disztermében.

— (**Xavéri szent Ferenc**) fogadalmi ünnepe alkalmából, tegnap reggel ünnepies körmenet volt a székesegyházból a Xavér templomhoz. A körmenetet fényes segédlettel Spiesz János kanonok vezette. A körmenetben részt vettek Pozsgay József, Szeredy József, Hanny Gábor és Walter Antal kanonokok, Döbrössy Alajos címzetes kanonok, továbbá a szent Ferencrendi szerzetesek, a »Mi asszonyunk« zárda növendékei, az elemi, polgári leány iskola, a női tanítóképző, az elemi fiú iskolák és a szigetkülvárosi iskolák növendékei. Reggel nyolc órakor ünnepi mise volt a Xavér templomban, a honnan a körmenet fél tizkor a székesegyházba tért vissza.

— (**Esküvő.**) Ma délelőtt 11 órakor tartotta egybekelését a pécsi állami anyakönyvvezető előtt *Glaser Ottó* szentlőrinci magyar államvasuti hivatalnok, dr. *Glaser Fülöp* loconci orvos fia, *Fáy Ferikével*, *Fáy Zsigmond* pécsi államvasuti ellenőr leányával. Az egybekelésnél tanúk voltak *Vörös* Hiador pécsi forgalmi főnök és *Stárc* Károly szentlőrinci állomástnök.

— (**Népgyűlés.**) A helybeli szocialista párt tegnap délelőtt fél tiz órakor a Novák féle vendéglőben népgyűlést tartott. A gyűlés egybehívói a napirendbe május elsejének ünnepelését is fel akarták venni, de mivel Percel Dezső tiltó rendelete helyett újabb belügyminiszteri rendelet e tárgyban még nem adatott ki, a hatóság ezt vette zsinórmértékül s a május elsejéről nem engedte meg a népgyűlést a beszédet. A gyűlés egyedüli tárgya így tehát a husvét országos szocialista kongresszusra kiküldött *Schmidt N.* malomépítő asztalosmunkás beszámolója volt, ki azonban nem rendelkezvén szónoki talentummal, helyette *Schmira* Károly beszélt. Ő azonban ki is merítette a tárgyat s kétórás beszédében ismertette a fővárosban husvétkor két napig tartott a kongresszus lefolyását és határozatait. A lefolyást illetőleg elmondta, hogy a kongresszust tulajdonképpen karácsonykor Cegléden akarták megtartani, de akkor Percel Dezső belügyminisztersége alatt nem engedték meg. Hanem husvóra a

— Dehogyan nem! A Kis Péter fia, a Kis János már többször játszott.

— Hol lakik?

— A szappanos közben.

Egy-kettő és már lenn voltam a községben keresve Kis Jánost a szappanos közben. Nem soká kellett keresnem, a csizmadia cimere már messziről elárulta emberem lakóhelyét.

— Kis János urat keresem.

— Én vagyok.

— Nem tenne nekem egy szivességet? Ma este előadást rendezek, egyik tagom rosszul lett, nem jöhetett el, játszsa el a miniszter szerepét.

— Nagyon szívesen.

— Nem jöhetne el mindjárt próbára?

— Nem mehetek kérem alálassan, mert a káplán ur fejelés-csizmáját be kell végeznem. De az előadásra elmegyek.

— Van fekete ruhája?

— Van.

— No, mert tudja a legnagyobb urat fogja játszani, a minisztert s csak ennyit kell mondani: »Most nem érek reá, mert a minisztertanácsba kell sietnem.«

— Óh! ez könnyűség!

— Játszott már?

— Igen!

— Mit?

— Göndör Sándort!

— No jó!

— Az Isten áldja meg.

Szell-éra alatt már megengedték s a kongresszus az első nap simán is folyt le, második nap azonban felbérelt rendbontók megzavarták s a kapitányság betiltotta. Ismertette azután a kongresszusi határozatokat, melyekhez a népgyűlés hozzá is járult. Beszédében természetesen kiterjeszkedett sok mindenféle, a tárggyal csak összeköttetésbe hozható dolgokról is, de elég higgadt volt s nem provokált rendreutasítást. A napirendhez többen is akartak hozzászólni, de az engedély csak egy szónok számára szólván, nem beszélhettek. A gyűlés — melyen a hatóságot *Oberhammer* Antal rendőrkapitány, *Kovács* Antal rendőrbiztos kíséretében, képviselte, féltizenkettőkor ért véget.

— (**A pénzügyigazgató Sásdon.**)

Dragonescu Döme pénzügyigazgató a napokban az ottani adóhivatal megvizsgálása végett Sásdra utazott, a hol a sásdi intelligencia felhasználta az alkalmat arra, hogy kifejezést adjon a pénzügyigazgató iránti szeretetének. Tegnap este a társas kör helyiségében fényes bankettet rendeztek az igazgató tiszteletére. A vacsora alatt egymást érték a lelkesebbnél lelkesebb pohárköszöntők. A banketten megjelentek nagy számban a sásdi hölgyek is.

— (**Belefuladt a csatornába.**)

Egri János szigetvári lakos tegnap este beruggott állapotban a szállójából hazafelé tartott, s a város végén levő csatornán átvezető hidláról beleesett a vízbe. Borgőzös állapotában nem tudott a különben csekély vízből kimenekülni s így ottfulladt. Ma reggel találták meg holttestét a csatornában.

— (**Középduna hidja.**)

A kereskedelemügyi miniszteriumban *Hegedüs* Sándor miniszter rendeletére most végre komolyan munkába vették a *Baja és Báltaszék* közt építendő Duna-hid tervezésének ügyét. A miniszter rendeletére első sorban egybegyűjtik az erre vonatkozó régebbi iratokat és terveket s ezeknek felhasználásával fogják megejteni azokat a számításokat, melyek a Középduna áthidalása s az arra menő vasuti összeköttetés létesítése esetén bekövetkező új forgalmi viszonyokra vonatkoznak. A nagyjelentőségű ügy előkészítése most már remélhetőleg gyorsabb lépésekkel fog haladni.

— (**Névmagyarosítás.**) *Deics* Andor, m. á. v. hivatalnok, nagyatádi lakos, vezetéknévét — belügyminiszteri engedéllyel — Németre magyarosította.

— De eljőjön ám.

— Ott leszek.

A Pista gyerek savanyu arccal fogadott, már előre leolvastam az arcáról, hogy jegyet nem adott el.

— Nem keresték a jegyet?

— Nem!

— De hát itt tenni kell valamit.

— De mit?

— Megvan! Megtagadom a hitemet.

A következő pillanatban már a Kraus boltjában voltam.

— Kraus urhoz van szerencsém?

— Én vagyok! Mivel szolgálhatok?

— Én Szilágyi Dezső született Slezinger Dávid vagyok. Szükségesnek találom, még előadásom előtt uraságodnál bemutatkozni.

A becsületes kereskedőnek ez imponált.

— Óh! minden esetre elmegyünk. Olvastam a szinlapot. Tehát Slezinger ur adja elő a »Legyet«.

— Igen, én adom elő a »Legyet«.

— De hát, hogy fog röplüni?

— Azt csak tessék reám bízni.

— Nohát kérek 8 darab jegyet az első sorban.

Eljött az est, a publikum helyet foglalt, a cigányok már játszá, ouverturát, a *Boulangier* indulót, de csizmadia legényem — akarom mondani miniszterem nem jön! már kezdek kétségbe esni, midőn elembe áll egy csizmás, magyar ruhás alak.

— Megjöttem, kérem alálassan.

— **(Elhunyt plébános.)** A pécsi egyházmegyének egyik nesztora, *Németh János* nyugalmazott agárdi plébános, aranymiséis áldozár Dunaföldvárrott szivszélhűdés következtében 85 éves korában meghalt. Az elhunyt plébános 1814-ben született, 1836-ban szentelték pappá, 1853-ban Mőzsön lett plébános, 1864-ben Grábócon s még ugyanazon évben Agárdra neveztetett ki. Nyugalomba 1879-ben vonult vissza és Dunaföldvárra költözött, a hol hátralevő napjait töltötte. A pécsi egyházmegye papjai közül csak *Hegyessy László*, hosszuhetényi plébános és címz. kanonok volt idősebb, mint ő. Temetése általános részvét mellett ment végbe. A megboldogult szép vagyont hagyott hátra, melyből bizonyára jótékonycélra is fog jutni.

— **(Gyilkos szolgál.)** *Eberling Ferenc* paksi lakos huzamosabb idő óta állott *Szántó György* simontornyai lakos özvegyének *Setupa* Máriának szolgálatában. Kezdetben becsületesen viselte magát és így megnyerte gazdájának bizalmát, a ki feltétlenül meghitt cselédjében. *Eberling Ferenc*, a ki egyébként már többszörösen volt büntetve, ezt a bizalmat nem tudta megbecsülni. Tudta, hogy *Szántó* hol tartja a pénzét és azt akarta mindenáron magához ragadni. De azt is tudta, hogy *Szántó* féltékenyen őrizi vagyonát s így nehéz a pénzhez jutni. Iszonyu gondolat támadt az agyában. Csak várt a kedvező pillanatra, hogy gyilkos vágyát megvalósítsa és az alkalom nem is késlekedett. Egy alkalommal — bement a szobába, a hol *Szántó* egyedül volt és a védtelen gyenge asszonyt orozva egy fejszével legyilkolta, 42 frt 50 kr. pénzétől megfosztotta és ezzel elment a korcsmába. A gyilkost hamarosan elfogták és vizsgálati fogságba helyezték. A súlyosító körülmények annyira kiélestedtek a gyilkos ellen, hogy aligha kerül el a kötélt általi halált.

— **(Tolvaj molnárlegény.)** *Bauer* testvérek kölesdi buzakereskedő cégnél már huzamosabb idő óta valaki rendszeresen űzte a gabonatorvajlást, mi tetemes károkat okozott a cégnek. Most végre sikerült a gabonatorvajt *Ács István* molnárlegény személyében kinyomozni. Ács a lopott búzát megöröklötte s aztán liszt alakjában adott tul rajta. A lisztet többnyire *Bence János* kölesdi lakosnak adta el, kit orgazdaság miatt most feljelentettek, Ács Istvánt pedig átadták a bíróságnak,

— **(Jó fogás.)** Jó fogást csinált a napokban véletlenül a szabadkai rendőrség. Éjjeli csavargásért letartóztatta *Pacher* Nán-

— *dor* ausztriai prebáli illetőségű mesterlegényt, a ki kihallgatása közben azt vallotta, hogy körülbelül egy évvel ezelőtt Mohácson, a mohácsi hullaházból több kisebb tárgyat ellopott. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy Mohácson a jelzett időben a hullaházból tényleg hiányoztak: egy doboz sulymérték, három törülköző, mosdó tál, szappantartó stb., de a tolvajt eddig nem sikerült kézrekeríteni. *Pacher* Nándort fedezet mellett átkísérték Mohácsra, ahol újbóli kihallgatása alkalmából azt is bevallotta, hogy a mohácsi vasuti állomás kárára is követett el tizenennyolc forint erejéig tolvajlást, hogy azonban mit lopott, arra nem emlékszik. A lopott tárgyakat *Prezmayer Otto* és *Becker Lőrinc* mőzsi lakosoknak adta el, s így valószínűleg orgazdaságért ezek is bajba kerülnek. A tolvajt átadták a bíróságnak.

— **(Halálozás.)** *Renc* Béla magánzó életének 76-ik évében szombaton este meghalt. Temetése ma délután 4 órakor volt a Boltiv-köz 3. számú házból a budai külvárosi temetőbe. Az engesztelő szent misét holnap délelőtt 9 órakor tartják lelkiüdvéért a belvárosi templomban. Halálát özvegye, nővérei s a *Kohárts*, *Payr*, *Farkas* és *Krieger*-családok gyászolják.

— **(Párnák az utcán.)** *Lapunk* szombat esti számában megírtuk, hogy a rendőrség a réten (nem a belvárosban) egy csomó kendőbe kötött ágyneműt talált. Akkor azt hitték, hogy valami elriasztott tolvaj hagyta ott az ágyneműt, de most már kizárt, hogy a párnák *Hirt* Béla alsó balokány-utca 15. szám alatti lakos tulajdonai, ki a feleségével összeveszve, hirtelen válást rendezett s az ágyneműt azért cipelte ki a rétre, mert ott összeakarta égetni. Ebben a munkájában azonban megakadályozták a járőkelők,

— **(Korcsmai verekedés.)** *Bodonyi Ignác* és *Nadler Ferenc* tegnap este a *Stern*-féle vendéglőben összevesztek egymással, miközben *Nadler* egy vasedényvel bevverte *Bodonyi* fejét. A verekedőt bevitték a rendőrségre.

— **(A honvéd-póttartalékosok esküje.)** Az idén szolgálatra kötelezett honvéd-tartalékosok tegnap reggel tették le a katonai esküt. Az eskütétel helyeül a katonai gyakorló tér volt kitűzve, azonban a reggeli esőzés miatt a póttartalékosok a belvárosi helyőrségi templomba vonultak, ahol a magyar, német és horvát ajku rezervisták, csoportonként külön-külön tették le az esküt. Az eskü letételéhez

a 19 honvédgyalogezred egy diszszászada is kivonult.

— **(Pályázat.)** A kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóságnál három fővigyázó állás van üresedésben. Pályázati kérvények tizenegy nap alatt adandók be a pénzügyigazgatósághoz Kaposvárra.

— **(A csendhaborítók.)** Szombaton éjjel, úgy három óra tájban, *Baumann József*, *Badics József*, *Magyar József* és *Csaplár János* munkások, berugott állapotban énekelve vonultak végig a király-utcán s miután a sarkos rendőr figyelmeztetésére nem hallgattak, bevitték őket a torony alá.

— **(Hymen.)** *Ternyei* Ármin, a dombovári takarékpénztár vezértitkára és cégjegyzője eljegyezte Bécsben *Kollinger* Imrát, *Kollinger* Samu bécsi nagykereskedő leányát. — *Steiner* Jenő, Segesvárról, eljegyezte *Dombovárott Wellisch* Rozát, *Wellisch* Lajos dombovári kereskedő leányát.

— **(A mérég ellen.)** Érdekes rendelet érkezett a belügyminisztertől a törvényhatóságokhoz. A rendelet a kártékony állatok elpusztítására használt mérgekre vonatkozik, melyeknek kiadásával már sok visszaélés és szerencsétlenség történt. A miniszteri rendelet értelmében ezután csak az illetékes első fokú rendőri hatóság engedélyezése mellett szabad a gyógyszerből mérget kiadni s ez az engedély esetről-esetre való vizsgálat után fog megadatni. Ugyancsak kimondja a rendelet, hogy élelmiszerek árulásával foglalkozó egyének számára mérge egyáltalában ki nem adható. A miniszteri rendelet ellen vétők 100 frtig terjedhető pénzbírsággal sújtandók.

— **(Gyermekrabló kintornásnő.)** *Kultánik* Mária kintornásnő, faluról-falura, városról-városra járva kintornájával kereste kenyerét. Midőn ez a foglalkozása nem volt elég jövedelmező, gyermekrablásra adta magát. Legutóbb *Szegzárdon* rabolt el egy 12 éves leánykát, kit koldulásra használt fel. A csendőrség e miatt elfogta s ekkor bevallotta, hogy már *Zala Egerszegről*, *Szakályból* és *Győr-Szigetről* is lopott gyermekeket. Most a gyermekrabló kintornásnő a szegzárdi fogházban várja méltó büntetését.

— **(Öngyilkos csendőr.)** *Röpke* három nap alatt ez a második öngyilkosság, mely a csendőrség kerületében történt. *Lapunk* péntek esti számában közöltük, hogy *Fabián János*, a pécsváradai csendőr egyik tizedese, szolgálati fegyverével föbe lőtte magát és szörnyet halt. Ma pedig arról értesülünk, hogy itt Pécsen *Elbert* Ignác csendőr a kerületi csendőrpáncsnokság első emeleti legénységi szobájában agyonlőtte magát. *Elbert* szolgálati fegyverével követte el a végzetes tettet. A fegyver lövege az álla alatt hatolt be s a fejtetőn jött ki, úgy, hogy a szerencsétlen csendőr arcát teljesen szétroncsolta. *Elbert* egy levelet hagyott maga után, melyben érzékeny bucsut vesz felebbvalói és bajtársaitól. Továbbá azt írja, hogy ne kutassák halálának okát, őt egy jóbarátja kergette a halálba. Valószínű, hogy tettét szerelmi bánatban követte el, mi abból is kitűnik, hogy levele mellett *Petőfi* költeményei gyűjteményének egy kötetét is találták, melyben a csendőr öngyilkosságát megelőzőleg olvasott. A könyv épen *Petőfi* »Mi volt nekem a szerelem? . . .« kezdetű költeményénél volt nyitva. A szerencsétlen fiatal csendőrt holnap délelőtt tizenegy órakor temetik a katonakórház hullaházából a szigetikülvárosi temetőbe. *Elbert* Jánosnak özvegy édes anyja van Budapesten, kit a csendőrkerületi parancsnokság értesített fia tragikus végéről.

— **(Vasárnapi hangulat.)** A tegnapi vasárnap csendes vala ugyan, de a rendőrségnek azért többször meggyűlt a baja a vasárnapot ünneplő emberekkel. Ezek ugyanis azok, a kik a vasárnapi hangulat hatása alatt sokat iszogatnak a pálinkából s azután botrányt csinálnak az utcákon. Így tettek tegnap *Kis János* és *Gondos* István nevű munkásemberek is, kiket a rendőrök áttesékeltettek a to-

— Jézus Mária! hisz ez nem feketeruha!
— Dehogyan nem fekete.
— De nem miniszternek való!
— Vagy úgy!
— Vegye fel hamar az übercigeremet s *Kossuth* kalapját lekapva fejről, cilinderemet nyomtam fejébe, mit fülei támasztották alá a lesüppedéstől.

— El ne felejtse szerepét: »Most nem érek reá, a minisztertanácsba kell sietnem!« Fogtam legényemet s a kulisszák mögé állítottam. *Pista* csenget és én etkezdem a drámaletet.

A miniszter ur kilép és én remegve nyujtom a folyamodványomat, ő átveszi — nagy szünet után végig néz s stentori hangon megszólal: »Most nem érek reá! — itt megakad — Kinos szünet után folytatja — »sietnem kell« — megint megakad — kath. legény egyletbe« — Büszke léptekkel indul kifelé, de e pillanatban nyakába sülyed a cilinderem és nekimegy a kulisszának; megbotlik s a színpalak közé kiesik — óriási sikert ért el, ismerősei kitapsolták.

Programomat lejátsztam, már át is öltözködtem, mikor a *Pista* figyelmeztetett, hogy a publikum még vár valamit. Behivattam *Krausz* urat.

— Mit vár a publikum? Hisz a műsort lejátsztam.

— A »legyet«.

— De hisz azt már elszavaltam.
— De még repülni nem tetszett, pedig én mindenkinek elmondtam.

— Nő szépen vagyunk. *Pista* jelentsen ki a publikumnak valamit.

Pista csenget, azután fölhuzza a függönyt, meghajtja magát:

— Tisztelt közönség! *Szilágyi* urnak a gépezete elromlott s így nem repülhet, haza is vonaton megyünk!

A publicum sajnálkozva szét oszlott. Csak a vendéglős maradt a teremben, kérte a terembért.

— De hisz én a táncmesternek kifizettem.

— Az nem tartozik reám. Az neki a táncóra elmaradásáért dukál, a terem az enyém, fizessen! *Szemei* forogtak, szája habzott, nagy fogai iszonyuan csattogtak s én fizettem.

— A színpad használatáért is fizet 5 frtot.

— De hisz én elkértem három egylettől.

— Semmi közöm hozzá; a kortina az enyém. Fizessen! S fogai csattogtak s én ismét fizettem. S ezen elszámolás különböző jogcímeken addig tartott, míg jövedelmem a vendéglős zsebébe nem vándorolt.

Búsán tértünk haza *Pistával*.

Csak egyet sajnállok, hogy *Berger* nem akarta második kirándulásom financirozni s így nem juthattam el *Pacsára*.

Szilágyi Ödön.

rony alá. Az elsőt ott fogták, míg kialudta a mámort a fejéből, de a másikat bevitték a kórházba, hogy ott térítsék eszméltre.

— **(A ropogós százast.)** P. Varga István uram vadonatúj százast adta el tehenét Nagy-Dorogon s mielőtt utra kelt volna, áldomásra betért egy korcsmába. A nagypénzü ember egyszerre 4 liter bort hozatott, amitől csakhamar be is rugott. Ekkor jókedvében a földhöz vagdalta a boros üvegeket, tartalmukat pedig a földre öntötte. A mint a fizetésre került a sor, elővette a ropogós százast és átadta a korcsmárosnak, ki az elfogyasztott ital és a kár fejében 1 frt 80 krt fogott ki belőle. A költséget Varga uram sokalta, a miért a korcsmárossal összekapott, ki őt szépségesen jól helybenhagyta.

— **(Vesztett kutyák.)** A múlt héten egy kutya megharapta Kovács István és Farkas István dombóvári iskolás fiukat s azután eltűnt. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a kutya Tormány József napszámosé volt s azóta eltűnt, sőt voltak, akik Kapos-Szekcső felé látták szaladni. Ezen gyanus körülményektől indítva a szolgabírói hivatal azonnal megtette a törvény által előírt intézkedéseket s bár a kutyán a vesztség nem volt konstátálható, amegmartyemekeket felküldte a Högyes-féle intézetbe, a városban pedig elrendelte a negyven napi zárlatot.

— **(Kinevezések.)** Az igazságügy-miniszter Budán Ferenc, pécsi kir. törvényszéki díjnokot a letényei, — Horácsek Jenő, sásdi kir. járásbírói díjnokot pedig az aknarahói járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

— **(Garabonciás diák.)** Egy zülött alak járta be a múlt napokban Tolna vármegye több faluját. Mindenütt garabonciás diáknak adta ki magát, a ki titkos szerekkel fűből készült balzsamokkal meggyógyít minden beteget, sőt ahoz is ért, hogy miképen kell az öreg asszonyokat fiatalítani. Persze kiválasztotta mindenütt a hiszékeny együgyűeket

és akadt is neki nem egy paciense, különösen a fiatalságra vágyódó öregasszonyok között. Csak hogy amíg a kenőszereket alkalmazta, a műtét idején mindenkit eltávolított a szobából és szemügyre vette a honoráriumot hol egy óra, hol egy pénzzel töltött erszény és más ilyesmi formájában és a mikor furfangos tolvajlását észrevették, a garabonciás tulajárt a harmadik falu határában. Pakson aztán rajta vesztett. Egy öreg beteget gyógykezelt s eközben a szobában lévő szekrény ajtaját kinyitva, 35 frtot elemelt. Csak hogy a beteg kiabálására elfogták a garabonciást, a kiről kiderült, hogy Dacola Géza nógrádmegyei elzüllött alak. Átadták a bíróságnak.

— **(Meglopott gépész.)** Varga Ferenc gépész, mohácsi lakos a közel múltban, szolgálatába fogadta Ungvári László mohácsi lakost, ki gazdájától hat forint előleget felvéve megszökött, sőt magával vitte Varga Ferencnek körülbelül száz frt értékű gépész szerszámaikat is. Az orgazdaság gyanujával Briglovits Károly ottani lakos van terhelve, kinek birtokában több oly gépész szerszámot találtak, melyek azelőtt Varga Ferenc tulajdonát képezték. Briglovits ugyan azt vallja, hogy a szerszámokat jóhiszeműleg egy előtte ismeretlen egyéntől vette. Hogy ez mennyiben igaz, azt a vizsgálat fogja kideríteni.

— **(Verekedés a piacon.)** Tegnap reggel a buzatéri piacon Hirt Béla zsbárus Német Imre orfűi lakost egy bottal fejbeverte úgy, hogy a véresre vert embert a rendőrség a városi közkórházba vitette be ápolás végett Hirt állítólag azért verte meg Németet, mert egy eladó inget összeszakgatott; azonban, hogy mi igazság van a dologban, azt majd a bíróság fogja megállapítani, hová az ügyet áttette a rendőrség.

— **(Tűzek a vidéken.)** Kopács községben a napokban kigyulladt Karakás Juon ottani lakos házának teteje, melytől nem sokára a két tőszomszéd Pozsár Áron és Kris-

tóf József házáinak teteje is tüzet fogott. A tüzet azonban sikerült idejében eloltani, s így a három gazda háza csupán ezer forintot tesz ki, mi — az épületek biztosítva lévén — megtérül. — Kölesd községben a napokban egy a község tulajdonát képező nádfedeles pajta kigyuladt. A tüzet sikerült még idejében eloltani s így az nem okozott nagy kárt. — Holc János, Horváth Miska, Nichter Antal, Pribenszky József és Derivó Antal 4—5 éves várdombi kis gyermekek valahogy gyúfához jutottak, a mivel Pribenszky Ádám szerűskertjébe mentek játszani, a hol sorba gyújtogatták a gyufákat. Az eldobott égő gyúfáktól azután meggyulladtak a szerűskertben összerakott szalma- és szénakazalok. A kár pár száz forint.

— **(Réstolvajok.)** Wurm Dávid, Weiss Lipót és Bodó Mihály dombóvári lakosok panaszt emeltek a hatóságnál, hogy udvaraik s konyháikból a napokban ismeretlen tettesek több rézedényt elloptak. A megindított nyomozás csakhamar kiderítette, hogy a lopásokat Törő Mihály és Törő János 14—16 éves sihederek követték el, kik már huzamosabb idő óta folytatják a réz-tolvajlásokat. Így kitűnt, hogy körülbelül egy hónap leforgása alatt negyvennégy kilogram vasat és három kilogram rezet lopkodtak össze, melyet Hermann Henrik őszeresnek adtak el, ki jó áron vette meg a lopott holmikat. A két jómadarat letartóztatták, Hermann ellen pedig orgazdaság miatt megtették a feljelentést.

— **(Kinematograph Excelsior)** Ma és a következő napokban a Vigadó nagytermében rendkívüli előadások 30 képpel. Az előadás kezdete pontban 8 órakor. Pénztárnyitás 7 órakor. Belépti díj 50 kr., tanulók, katonák (ör mestertől lefelé) és gyermekeknek 25 kr.

— **(Furfangos csalás.)** Furfangos csalásról rántotta le a leplet a véletlen. Gyimóthy Jákó villányi kereskedő a napokban egy bécsi tudakozódó intézettől levelet kapott, mely-

— Ne tereferéj annyit, hanem hozd ide az egyik dohánydobozt a fiuktól.

A következő pillanatban cigarettát sodort és néhány perc múlva már nem láhattam arcát a gomolygó kékesfehér füsttől.

Mikor Jenővel hazafelé ballagtunk, tétovázva kérdeztem tőle:

— Mit gondolsz, hátha Pálma fecsegése Balcaniról némileg érintette Angelot is?

Jenő kis ideig komolyan, sőt boszankodva nézett maga elé, aztán hirtelen elnevette magát.

— Milyen képzelődők vagytok ti asszonyok. Nem annyira a szivetek, mint inkább a fantáziátok biztosítja nekünk a legtöbb előnyt.

Nem tudtam, mit feleljek.

— Ha mind így gondolkoztok, akkor fényesen bebizonyítod a férfinem önhitségét.

Jenő újra elnevette magát, és nem beszéltünk többet erről.

Csütörtök délután Kleo kipirult arccal lépett a szobámba.

— Képzeld, — szólt lihegve — ez az Angelo milyen oktalanságot követett el. Majdnem összekülönböztünk e miatt; de már úgy is mindegy.

Hát ma délelőtti látogatást tett nálunk Balcani. Miután röviden kimentette pénteki elmaradását, azt a szerencsétlen megjegyzést szalasztotta ki a száján, hogy szeretné véleményünket hallani egy új képe felől.

Erre Angelo valósággal provokálta a meghívást, mit az olasz nem is mulasztott el megtenni, még pedig a legnagyobb könnyedséggel, vidáman és szeretetreméltóan.

Néhány pillanatig küzdött magával, aztán búsan rebegette:

— Hátha nem? Igaz? Pálma nevetett.

— Milyen tragikusan mondtad ezt.

No bizony megtörtént. Az igaz, Balcani csak hiúságból vagy szeszélyből ment bele a játékba, mert azt hiszem, már is tökéletesen unja az egész komédiát. Hanem a leánya alaposan bele van bolondulva.

Kleo megvető kézmozdulat kíséretében mondta:

— Különbén lehet . . .

— Annyi tény — jegyezte meg Bohrné — hogy a leány nagyon szép s szépsége pompásan érvényesül a színpadon is. S a hangja is elég jó.

— Láttátok már a »Szép Heléná«-ban? Olyan a haja, mint az olvasztott arany. Valóságos selyemzuhatag. A szemei tengerzöldek, az orra finom, pikáns. Az alakja, — no az meg épen bámulni való. Igazán kár érte. Ha elveszti viruló üdeségét, sutba dobhatja a »művészetét.« Most minden vonzóereje szépségében rejlik. Ha ezt elveszti, játékának semmi becse többé.

Különbén biztosította magát a jövő kétes eshetőségeivel szemben.

Palotája úgy van berendezve, mint egy tündérház. Kellemes emléke ez Dolly Hektortól, ki legujabban az elhagyatott Leonhard Hortenzia támogatója s ki — mint hallom — szintén a színipályára lép.

Kleo türelmetlenül intett a kezével.

— Hagyjuk őket. A színésznek nagy többsége szennyes lépcsőkön jut fel a dicsőség magaslatára. Gonosz teremtesek.

— Inkább szánandók — mormogta Pálma.

ben kéri, hogy adjon felvilágosítást egy Felső-Ireghen levő Gyimóthy Jákó nevű kereskedőről. Gyimóthy a levélre nagyot nézett s azt válaszolta, hogy ő az egyedüli Gyimóthy Jákó s neki Villányon van üzlete, nem pedig Felső-Ireghen. A cég ezután egy másik levélben megírta Gyimóthynek az egész tényállást, melyből kitűnt, hogy nevével valaki vakmerő visszaélést követett el, de ez a valaki a legapróbb részletekig jól van informálva az ő vagyoni viszonyai felől. Ugyanis a felső-ireghi ál-Gyimóthy Jákó egy nagyobb varrógépmegrendelést tett a bécsi cégnél s megírta, hogy a postatakarékpénztárban ilyen és ilyen szám alatt vannak betétei s az osztrák-magyar banknál giro-számlája van. S a betétek számai valóban egyeznek a villányi Gyimóthy Jákó betéteinek számaival s az is tény, hogy neki giro-számlája van az osztrák-magyar banknál. És végül az igazi Gyimóthy ügyével ily pontosan ismerős ál-Gyimóthy azt is megírta, hogy fióküzlete van — Villányban. Természetesen az igazi Gyimóthy e felvilágosítások után sietett értesíteni a bécsi céget, hogy a felső-ireghi ál-Gyimóthy Jákó furfangos csaló, a ki nevével rútul visszaélt, a mit annál inkább is tehetett, mert — mint a fentebbiekből látszik — vagyoni viszonyait a legapróbb részletekig ismeri. Az ál-Gyimóthy így a megrendelésével felsült, de az igazi Gyimóthynek most az okoz fejtevést, hogy ily módon nem követett-e el a csaló az ő nevében már is tömeges csalásokat? Természetesen, a furfangos csalót feljelentette a hatóságnál s most keresik a felső-ireghi ál-Gyimóthy Jákót, hogy megtudják róla, kicsoda hát ő tulajdonképpen? Hogy vakmerő és furfangosan ügyes csaló, azt ez az előadott eset is bizonyítja!

— (Mennyibe kerül egy csók Angliában?) London Margate kerületében a rendőrbíróság megállapította, hogy a legkisebb összeg, melyet egy rabolt csókért fizetni kell, 5 font sterling. A szóban forgó esetben

nagyon enyhítő körülmények szólnak a vádlott John Pimperton javára, aki egy fiatal színész és szállodában lakik. Reggel amikor ép' nyak-kendője csokrát kötötte meg a tükör előtt, belépett a hetiszámlával a szálloda csinos szobalánya, Florence kisasszony, aki mosolygott, amikor a pénzt átvette. Erre a mosolygásra rózsás arcán bájos gödröcske jelent meg és ez a gödröcske olyan volt, hogy csábjának nem lehetett ellent állni. Mr. Pimperton tehát egy gyöngéd csókot nyomott a gödröcskére, aztán a rendőrbíró elé került, aki tekintetbe véve az enyhítő körülményeket, »csak« 5 font sterlingre ítélte.

— (A kecske-öszvér.) Különös esetet jelentenek Horncastle ből egy tudományos folyóiratnak. Egy ottani majorban napvilágot látott egy kecskebak, mely a kecske és a juh tulajdonságait egyesíti magában, szóval, hibrid, amilyent eddigelé még sohasem láttak. Az angol tudósok között most nagyban folyik a vita, hogy valóban keresztezés által jött-e létre a kérdéses állat, mely csakugyan kecskére is hasonlít, de birkára is. Az anyja birka volt, mely tényleg kecske társaságában töltötte napjait, de harmadiknak egy kos szegődött hozzájuk s így — bizonyosat nem tudhatni. Az érdekes apasági keresetet még nem döntötték el és az ujszülött későbbi fejlődésétől teszik függővé, hogy a kecskét vagy a kóst ismerjéke-e el apjának.

Művészet, irodalom.

Megy a gőzös . . .

Megy a gőzös; csattog a kereke . . .
Vándormadár most jön hazafele;
Daru, fecske, gólya visszazállnak
Régi fészke az ősi tájnak.

Lehallatszik szavuk a pusztába,
A gőzösnek sietős utjára;

S a magasból éles szemmel látják
Fehér kendők röpke lobogását.

Nekik szól-e az a jel, vagy másnak?
Köszöntésnek avagy bucsuzásnak?
S a kendőket akik lobogtatják,
Mért irigylik vándormadár sorsát?!

Ők is mennek. Nem egy szebb hazába;
Vándorutra, bizonytalanságba.
Itt hagyják a régi fészket árván,
Mely üresen, elhagyatva áll már!

Találnak-e ujat majd helyette?
Mint a madár, távol napkeletre
Hogyha elszáll édes otthonából,
Menekülve zordon tél fagyától?!

Találnak-e? Vagy bolyongnak árván?
S keserűség, sok csalódás árán
Sem lelnek majd otthont a hazában,
Vándorolva Thespis kordéjával?!

Daru, fecske, gólya a hogy szállnak
Szembe a prűszkölő masinának,
A magasból éles szemmel látják
Fehér kendők röpke lobogását.

S a kendőket akik lobogtatják,
Fülükbe cseng a sok »isten hozzád«;
Fáj a szívük, szemük könnyel tele . . .
Megy a gőzös, csattog a kereke.

(→)

○ Bibliás asszony. Szombaton este telt ház előtt került színre ez az eléggé csinos zenéjű operette, melyben az egyetlen kifogásolni való, hogy bátran el lehet a zenésített Teknős békának keresztelni. Pikantériája finomabb ugyan, mint annak a bohózatnak a pikantériája, de mennyiség dolgában nem áll annak mögötte. A »Bibliás asszony« is csak azt igazolja, hogy a »francia« szellem már nemcsak az irodalom, hanem a zene terén is

— Miért? — kérdezte Anna szinte kihívóan.

— Azért, mert majdnem kényszerítve vannak a léha életre. Maga a pálya olyan csillogó, bájos és csábító, hogy okvetlenül könnyelmű, hévteli érzelmeket ébreszt a nő szívében. Sokat meg is téveszt a feslett élet hazug komédiája. Elszédülnek és a balgákat magával sodorja eltévelyedett indulatuk. Életük egy kegyetlen, nagy hazugsággá lesz; az igazi szenvedély helyett a talmi szerelem hamis apostolnőivé válnak. Sok a buza között a konkoly. Igazában kevés is között a tiszta buzaszem. Istenem, ki nem gondolt életében legalább egyszer arra, hogy a világot jelentő deszkákon diadalt arasson?

Sokan megkísérik, még ha tehetségük hiányzik is. Igaz, sok ember szemében a szépség mindent pótol. De ti azt gondoljátok, hogy az igazi nagy tehetség mégis mindig érvényesül?

Dehogy. Ha elfogadja a hatalmas és »nagy-lelkű« pártfogó támogató karját, akkor boldogul. És özönével akadnak pártfogók. Betolyásos, gazdag, előkelő urak, hangadók a közéletben, kik várják a prédát, mint az éhes ragadozók.

Ismertem egy zseniális színésznőt, Igazi nagyság volt. Szegény sorsból küzdötte fel magát tehetsége által a legelső közé.

Beszélték, hogy az életben szívtelen és gőgös volt a nagy asszony. Miután megismertem, alkalmam nyílt egy izben a lelkébe pillantanom. Zárkózott, hideg külseje mellett csupa szív és könyörület volt ez a nő.

Többek között megemlítettem, mennyire bámulom tüneményes karrierjét.

Legnagyobb csodálatomra így felelt:

— Lássá gyermekem, a jelen szép. De mennyit szenvedtem, mennyit kellett kiállanom, míg ennyire jutottam! Nem szeretném még egyszer végigélvezni a dicsőséges multat.

És most is, ha elgondolkozom, hogy jobbik feletem, szívem vérét áldoztam fel a nagy tömegnek, — igaz, hogy nagyravágyásom kergetett és tehetségem ereje segített ebben — mégis, gyakran eszembe jut, hogy talán boldogabb lettem volna, ha mint egyszerű polgárasszony és egy csomó édesen rakoncátlan apróság anyja élhetnék.

Anna gúnyos nyugalommal felelt:

— Milyen könnyen befolyásolható vagy te Palma. Az a hölgy akkor épen nyárspolgáriás hangulatban volt és melankolizált. Nem kell ám azt úgy lelkedre vened. Lehet, hogy némelykor olyanformán gondolkoznak; de hidd el, ez csak tűnő hangulat. Vajjon melyik színész nő cserélné fel csillogó életmódját az egyszerű polgárasszony szürke hétköznapjaival?

Anna szavai után mély csend támadt és én Angelot kerestem szemeimmel.

A sarokpamlagon feküdt s fejét egészen a selyempárnák közé rejtette.

Ovatosan odasurrantam hozzá.

— Alszol?

Felnyitotta szemeit és sápadt arcán nagy könyök gördültek alá.

— Mi az? — kérdeztem megdöbbenve.

— Semmi. Rossz álmom volt; felelt közönyösen.

— Ne füllents, hisz nem is aludtal.

Felült a pamlagon és megfenyegetett ujjával.

hódít s bár a francia operettek eddig sem voltak valami szigorú erkölcsűek, a »Bibliás asszony« határozottan egy új, modern zeneirodalmi era szülötte. Ettől eltekintve, az operette alakjainak természetes voltánál és a fel-felcsillámló humor szellemességénél fogva a sikerültebb operettek közé sorozható. A mi a szombati előadást illeti, azon alaposan meglátszott, hogy a szereplők kevés próbát tartottak a darabból s nem csekély módon kacérkodtak a sugóval. De ez a szerep nemtudás — az utolsó hetek folytonosan színre kerülő újdonságait tekintve — megbocsájtható. Dicséretet első sorban B. Csik Irén érdemel, ki Thea szerepében úgy ének, mint játék dolgában nem csekély hatást ért el. Jó volt Edith szerepében Forray Ferike, csak rajta is meglátszott a szerep nemtudás. Hunyady József III. Ernő szerepében kifogástalan alakítást nyújtott, úgyszintén Beaugency herceg szerepében Szilágyi Dezső is. Chatellerault márkát Erdélyi Miklós játszotta. Nem csekély dicséret illeti Bércy Gyulát is, ki nagy hatást ért el Celestin karmester szerepében, melyből kabinetalakítást csinált. A többi szereplők is eléggé jók voltak.

Vasárnap délután telt ház előtt került színre Hercegh Ferenc kitűnő vígjátéka, a »Gyurkovics leányok.« Ugy a darab, mint az előadás már ismeretes közönségünk előtt. Angyal Ilka, Peterdy Sándor, Balla Kálmán, Szohner Olga, H. Kőrösi Juci, Szalay Károly, P. Kovács Mariska, Erdélyi Miklós, Benkő Jolán és Kenessey szerepében Koháry Pál alaposan kitétek magukért. (H—y F—i.)

○ **A közönség bucsuja.** A tegnap este megismételt »Bibliás asszony« előadása alkalmából lelkes ovációkban részesítette a közönség — mely zsúfolásig megtöltötte a házat — a távozó színészeket. Minden énekszám és felvonás után zajos taps töltötte be a nézőteret. B. Csik Irénnek és Hunyady Józsefnek egy-egy remek ezüst babékoszorút nyújtottak fel a színpadra tisztelői. Forray Ferikének és H. Kőrösi Jucinak pedig egy-egy gyönyörű virágkosár alakjában nyújtotta át a közönség néma bucsujának jelét. Igen impozáns volt a közönségnek Somogyi Károly igazgatótól történt bucsuzása. Ötször hívták óriási tapssal a függöny elé Somogyit, kinek egy remek babékoszorút nyújtottak át, melynek városszínű szalagján e felirat volt látható: »Pécsi tisztelői 1899. április 16-án — Somogyi Károly színgazgatónak.« A harmadik felvonás végén a bal és jobboldali páholyokból valóságos ibolya-csata indult meg a nézőtér és színpad között, mi nem csekély módon emelte a lelkes hangulatot. Azután utoljára bocsájtkozott le a függöny s teljes hat hónapra bezárult közönségünk előtt a színház.

○ **A színház átvétele.** A színházat a távozó Somogyi Károly direktortól holnap (kedden) veszi át egy bizottság, melynek tagjai a főkapitány, a városi főmérnök és a városi főjegyző.

○ **A színtársulat elutazása.** Színtársulatunk tagjai a ma reggeli vonattal utaztak el Pécsről legközelebbi állomáshelyükre, Szombathelyre. Somogyi társulata Vas megye fővárosának színházában fog most egészen a fürdőidény beálltaig játszani s onnan a társulat Balatonfüredre megy.

○ **Balla Kálmán a Nemzeti Színházban.** Somogyi Károly színtársulatának közkedvelt tagja, Balla Kálmán, mint már jeleztük is, legközelebb szerződési célból a budapesti Nemzeti Színházban fog vendégszerepelni. Most már meg is van állapítva Balla fellépésének sorrendje, a mennyiben folyó hó 26-án a »Stuart Mária« Mortimerjét, másodsorban a »Kaméliás hölgy« Duval Armandját és harmadszor »Constantin abbé« Jeanját fogja játszani.

○ **A hatezer éves férfi és más történetek.** Ez a címe a Légrády testvérek kiadásában megjelenő »Legjobb könyvek« című regénytár most megjelent kötetének. A könyv

szerzője Szomaházy István, ez a kiváló tárcaíró, aki méltán kedvence az olvasó közönségnek. Most közreadott kötetében tizennyolc apróbb tárcaíró közleményt találunk, melynek elsője adta meg a könyv címét is. »A hatezer éves férfi és más történetek« című kötet ára 50 krajcár s külön is megszerezhető. A regénytár eddig megjelent darabjai ugyanily áron szerezhető meg a kiadóhivatalnál (Váci körút 78), amely a vállalatra előfizetést is nyitott, hogy az olvasók könnyebben juthassanak hozzá. Az előfizetők a köteteket a megjelenés után nyomban és bérmentve kapják.

○ **Uj zeneművek.** A Rózsavölgyi és társa udvari zenemű kiadó-cég mindjobban buzgólkodik az új s érdekes zeneművek kiadásában. Legujabban is egy csomó újdonságot vettünk, a melyek sorában megemlítsük méltó első helyen Kutschera Alajosnak műve, a »Servus Pepi« című induló. A Hajnali harangszó című népszimfóniák összes dalait Barna Izsó szerlette; a hét dal mindegyike valóságos remeke a magyar népdal irodalomnak. Megtaláljuk a füzetben a Dankó Pistának »Három sós perccel, mondd meg ha szeretsz« című híres nótáját is. A magyar dalok és népdalok gyűjteményéből is két dallamos nótával kedvezkedik a Rózsavölgyi cég. Az egyik Belezvay Antal szerzeménye, a másik Király Gáspáré. A tánc kedvelő ifjúság a Rozenzweig Arminnak »Delphin« című új polkájában lelheti örömét. Ára 1 korona 50 fillér. A Barna Izsó hét dalát 3 koronáért, a magyar dalok és népdalok cyklusában megjelent két dalt pedig 1 koronáért szállítja a kiadó cég.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. április 17. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 63. (emelkedő.)

Hőmérsék = 8.3 °C

> maximuma: 17.9 °C

> minimuma: 10.9 °C

Párhányomás: 6.4 mm.

Relatív nedvesség: 79

Felhőzet: 4° Ciw. W.

Szélirány s erő:

Csapadék 24 órai: —

Derült, száraz.

Dr. Oziser

Törvénykezés

§ **Csöd.** Gottlieb Jakab, bejegyzett szegzárdi kereskedő ellen az ottani törvényszék a csödtöt elrendelte. Csödbiztos dr. Sonnewend Frigyes, törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Szász Endre, helyettese dr. Fehér Dezső, szegzárdi ügyvédek. Bejelentési határidő június hó 17; felszámolási határnap július 10-dike.

§ **Halálra ítélt leány.** Megirtuk annak idején, miként fogták el Mohácson f. é. februárius 12-én Komlói Rózát, ki januárius 30-án Eszéken meggyilkolta és kirabolta szállásadóját, Olajos Anna kofát. Az eszéki törvényszék Komlói Rózát rablógyilkosság miatt kötél általi halálra ítélte.

§ **A borhamisítók ügye.** Az Engel József fia pécsi borkereskedő céget ez év elején tudvalevőleg a budapesti V. és VIII. kerületi kapitányság külön-külön többrendbeli fogság és pénzbüntetésre ítélte borhamisítás miatt. A cég felebezett és a főkapitányság, mint második fórum pótvizsgálatot rendelt el, melynek során kiderült, hogy egy hamisítási esetért három ítéletet is hozott a két kapitányság. Ennek folytán a főkapitányság megsemmisítette az ítéleteket. Együttal Krecsányi kerületi kapitány, mint a belügyminiszter által kiküldött biztos, Engeléket az összes hamisítványokért 800 ft. összbüntetésre ítélte. A kuria is hozott határozatot egy borhamisítási ügyben. A kir. tábla ugyanis egy felmerült esetből kimondta, hogy ha az eladó, dacára annak, hogy természetes bort adott el, tudva műbort küldött, ez az eljárása a magánjogi csalást megállapítja, mert

ennek alkatelemei fenforognak az alperes amatevénykedésében, hogy a felperest tudva és akarva tévedésbe ejtette azzal az állításával, hogy természetes bort szállít. A kuria ezt az ítéletet megerősítette.

§ **Megverte a menyét.** Peceljáni Marko izsépi lakos közös háztartásban élt fia, Peceljáni Ivánnal, ennek feleségével azonban sehogysem volt kibékülve s folyton ellenségeskedett vele. Így történt, hogy az após a múlt év közepén valami csekélység miatt összehozalkozott a fia feleségével, miből csakhamar verekedés támadt, miközben Peceljáni Marko úgy elverte menyét, hogy az azóta balkarját használni nem tudja. Peceljáni Ivánné ezért aztán a felvételre orvosi láttelelet alapján panaszt emelt a bíróságnál, mely a ma megtartott végtárgyalás folyamán Peceljáni Markot 9 havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **A ki a rokonát veri.** Finéter István kaposszekesői lakos, a múlt év végén összehozalkozott a vele közös háztartásban élő rokona, Grindmann Jánosnéval, azért, mert annak vigyázatlansága folytán szabadult ki Finéter tehene az istállóból. Veszekedés közben Grindmann Jánosné beszaladt az istállóba és egy vasvillával támadta meg Finétert, ki védekezve a támadás ellen, dulakodás közben egy lökte meg rokonát, hogy az a földre zuhanva bal lábán súlyos comb-csonttörést szenvedett, melynek folytán az orvosi vélemény szerint bal lába béna maradt. Így került ma Finéter István a pécsi kir. törvényszék elé, mely a verekedő rokont két havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április hó 17-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Ház mai ülésén a napirend előtt Pulszky Ágost tiltakozott Rakovszky István multkori közbeszólása ellen, hogy ő a szekularizációt aláírna. Sohse tenne ilyet; esztelen, ki ilyet kíván.

Rakovszky István csipősen felelt, mire Pulszky újra válaszolt.

A napirenden levő temérdek jelentéklelen javaslat között vita támadt a hágai nemzetközi egyezmény becikkelyezésénél.

Madarász József közjogi sérelemnek tartja, hogy a szerződésben osztrák-magyar monarchia van.

Plósz Sándor igazságügyminiszter elismeri ennek helytelenségét, mit a jövőben ke-
rülni ígért. Hozzátette egyszersmind, hogy oly szerződésekben, melyekben a király van megnevezve szerződő félként, az államokat külön megjelölni nem szükséges.

Bartha Ödön tiltakozott e kijelentés ellen. Felhívta a minisztert, hogy ily nyilatkozatokkal ne adjon újabb közjogi zavaroknak tápot. Mire Plósz mentegődzött.

Ezután megszavazták a felállított honvédfőrealiskola és hadapródiskolák építésére szolgáló póthitelt.

Végül Hegedüs Sándor, kereskedelmi miniszter válaszolt Kálmán Károlynak a nyirbátori vásár ügyében tett interpellációjára, melynek nagycsütörtökön való megtartását a lakosság kívánta.

Az ülés tizenkét órakor végződött.

TÁVIRATOK.

A montenegroi trónörökös eljegyzése. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Cetinjében Danilo trónörökös eljegyzését Jella Alexandra meklenburg-strelitzi hercegnővel tegnap hivatalosan publikálták. Az eljegyzés alkalmából a cettinjei székesegyházban tegnap istentisztelet volt.

— **A pénzügyi bizottságból.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága Falk Miksa elnökle

alatt tegnap ülést tartott, melyen tárgyalás alá vette az 1899. évi költségvetési törvényjavaslatot. *Neményi* előadó a törvényjavaslat gondos megvizsgálása után konstatálta, hogy a törvényjavaslat minden tekintetben megfelel a Ház megállapodásainak és az állami számviteli törvény rendelkezéseinek, ennek alapján a javaslatot, mely első sorban politikai szempontból itélendő meg, elfogadásra ajánlja. *Komjáthy* szintén abban a nézetben van, hogy a javaslat kizárólag a politikai bizalom vagy bizalmatlanság szempontjából bírálható meg. A kik nem állanak a 67-ki alapon, azok nem adhatják meg a kormánynak, bárkiből álljon is, a felhatalmazást az állam jövedelmeinek a kezelésére. De még a 67-es alap keretén belül is számos oly jelenség merül fel, a melyek indokolják a kormány iránt való bizalmatlanságot. Bármit teszünk is ez ország konsolidálására, a külpolitika mindenkor Magyarország hátrányára törekszik. Felhossa a kínai kérdést, és tiltakozik az ellen, hogy a magyar miniszterelnökkel való előzetes megbeszélés nélkül bármiféle elhatározó lépés tétessék. *Matlekovics* utal arra, hogy nem szokás a költségvetési törvényjavaslat keretébe nagy politikai kérdéseket bevonni. *Justh* Gyula egyszerűen kijelenti, hogy nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Lukács László természetesnek találja, hogy akik nem állanak a 67-ki alapon, kifejezést adnak bizalmatlanságuknak s hogy mégis tesz néhány megjegyzést, oka az, hogy *Komjáthy* további motívumokkal indokolta a bizalmatlanságot. Azokra, a miket a külügyek vezetéséről mondott, megjegyzi, miként egyáltalán nincs tudomása arról, hogy a magyar kormány tudomása és hozzájárulása nélkül bevégzett tények elé állított volna az ország, és azt sem tapasztalta soha, hogy a külügyi kormány gátolni akarta volna a magyar kormányt törvényszerű jogainak gyakorlásában. A kínai kérdéssel az interpellációban nyilatkozni fog.

Komjáthy tudomásul veszi a miniszter megjegyzéseit, de azért megmarad a bizalmatlanság mellett. A bizottság ezután változatlanul elfogadta a javaslatot.

— **Betiltott lap.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Szent Pétervárott a »Brzsevia« című hirlap megjelenését két hónapra betiltották, minthogy a lap előzőleg már háromszori megintésben részesült.

— **A pápa koronázási évfordulója.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Rómában a pápa jelen volt az ünnepi misén, a melyet koronázásának évfordulója alkalmából a Sz. Péter templomban tartottak. Már reggeli 8 órakor nagy sokaság gyűlt a bazilikába. A rend fentartásáról olasz csapatok gondoskodtak. Az ünnepi szertartás 10 órakor kezdődött a prelátusok, püspökök, bibornokok elvonulásával, kik gyalog mentek a pápa előtt, a kit a belső lépcsőn gyaloghintón hoztak le a szentségek kápolnájába, honnan püspöki ornátusban a tiarával a fején, a szédian menyegző alatt ülve vitték a templom nagy hajójába, a hol áldását osztotta. A jelen voltak a pápát nagy ovációban részesítették. Az ovációk folyton tartottak, míg a pápa a trónhoz lépett, a mely bazilika hátsó részében föl volt állítva. A mise után a pápa nagy áldást osztott, és 12 óra 35 perckor visszatért lakosztályába. Rendzavarás nem történt. A pápa jó színben volt, és az ovációk megörvendeztették.

— **A Dreyfuss-pör revíziója.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Barthón* volt miniszter Oloszomban választói előtt tartott beszédében kijelentette, hogy a Dreyfuss-pör revíziója elkerülhetetlen, és 3 oknál fogva igazolt. — A »Figaro« közli *Piquart* vallomását, ki a dossierben levő iratok minőségéről szólva kétségét fejezi ki, hogy azokat kapcsolatba lehetne hozni Dreyfussal.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. április 17.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.94; későbbi szállítás: 8.74. —
Tengeri, májusra: 4.41. — *Rozs*, májusra: 8.20. —
Zab, őszre: —.—.

Az értéktőzsdén az árak a következők: *Oszták* hitelrészvény: 359.40. — *Magyar* hitelrészvény: 383.—
— *Államvasut*: 364.72.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

HIRDETÉSEK.

„**Báró Hirsch Mór**“
jótékonyági és önszegélyző egyesület.

A központi felügyelő itt tartózkodása alkalmából, kedden és szerdán a fenti egyesületbe belépőknek

a felvételi és orvosvizsgálati díjak elengedtetnek.

Az ingyenes felvétel

a fenti napokon délelőtt 9—12-ig, délután 3—6-ig eszközöltetnek a

„**Vadember**“ szálloda 24. számú szobájában.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű vevő közönséget értesíteni, hogy

Schön Károly esődtömegéhez

tartozó raktárakat

Király-utca 18. és Jókai-tér 3. szám alatt

ajánlati verseny útján megvettem és ezen raktáron levő uri és női divatcipők, kalapok, ingek, nyakkendők, pipere és diszmű-árakat

olcsó áron elárusítom,
valamint az összes berendezések is eladtnak.

Tisztelettel

Klein J.

Figyelem!

Figyelem!

A „Vigadó“ nagytermében

hétfőn, f. hó 17., kedd 18., szerda 19., csütörtök 20-án

Kinematograph Excelsior

rendkívüli előadások 30 képpel.

Az előadás kezdete pontban 8 órakor. Pénztárnyitás 7 órakor.

Belépő-díj 50 kr., tanulók, katonák (őrmestertől lefelé) és gyermekeknek 25 kr.

Műsor a pénztárnál kapható.

Számos látogatást kér

AZ IGAZGATÓSÁG.

Műsor:

I. rész.

1. A bikaviadal előtti iskola.
2. A ketrecz szállítása.
3. A bikák szabadon bocsátása.
4. A viadal kezdete.
5. Banderileros támadása.
6. A piros köpeny lebegtetése.
7. A bika összeütközése a lovon ülő Pikkadoressel.
8. Banderileros megrohanása.
9. A fővivő. (Espador.)
10. A bika eleste. (A szállításra megérkező lovak bevonulása.)
11. Az ünnepélyes szállítás.
12. A szállítás vége.
13. Őrségsere a pétervári kir. palotában.
14. Hólapda-viadal. (Tréfás.)
15. A megtréfált házmesterné. (Tréfás.)

II. rész.

16. Viktoria angol királynő jub. bevonulása.
17. Visszaérkezés a bécsi lóversenyéről.
18. Egy gyárkérmény ledőlése.
19. Tekejáték.
20. Regatta I. (Indulás.)
21. Regatta II. (Megérkezés.)
22. Nászmenete a nápolyi főhercegnek a montenegrói főhercegnővel.
23. Nero megmérgezi a foglyokat.
24. I. Az angolok komikus jelenete. (Tréf.)
25. II. Ugyanazok ugrálása. (Tréfás.)
26. III. Saltomortale és vége. (Tréfás.)
27. Pisztolypárbaj.
28. Asszonyharcz. (Tréfás.)
29. Diana-fürdő Milanóban.
30. Az alvó egyfogatos.